

Udruženje za
hipertenziju Srbije
Serbian Society
of Hypertension

**II KONGRES
UDRUŽENJA ZA
HIPERTENZIJU SRBIJE
SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM**
PRVI SIMPOZIJUM UDRUŽENJA ZA HIPERTENZIJU SRBIJE
I HRVATSKOG DRUŠTVA ZA HIPERTENZIJU

SUORGANIZATORI:

**2nd CONGRESS OF
SERBIAN SOCIETY OF
HYPERTENSION WITH
INTERNATIONAL PARTICIPATION**
1st SYMPOSIUM OF SERBIAN SOCIETY OF HIPERTENSION
AND CROATIAN SOCIETY OF HIPERTENSION

PROGRAM

Beograd 26-28. februar 2010. godine

POKROVITELJ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

**GENERALNI SPONZOR
MAIN SPONSOR**

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

Udruženje za hipertenziju Srbije

Udruženje za hipertenziju Srbije (UHS) je najveća organizacija lekara koja se bavi problemom arterijske hipertenzije u Srbiji, posvećena da utiče na problem arterijske hipertenzije i njene posledice. UHS ima članove kako iz Srbije tako i iz zemalja regiona, lekare kardiologe, endokrinologe, nefrologe, specijaliste interne medicine, lekare opšte i preventivne medicine.

Osnovni zadatak Udruženja za hipertenziju Srbije je da poboljša brigu o pacijentima sa hipertenzijom i pridruženim problemima kroz:

- Istraživanja iz oblasti hipertenzije i pratećih poremećaja
- Edukacije lekara pridržavajući se važećih preventivnih mera i najnovijih terapijskih principa
- Edukacije i lečenje pacijenata sa hipertenzijom

Udruženje za hipertenziju Srbije je akreditovan organizator kontinuiranih medicinskih edukacija od strane Saveta lekarske komore Srbije.

Više informacija o Udruženju za hipertenziju Srbije, možete videti na sajtu www.uhsrb-liga.rs

About Serbian Society of Hypertension

The Serbian Society of Hypertension (SSH) is the largest organization of researchers and health care providers in Serbia committed to eliminating hypertension and its consequences. The members of SSH are domestic and international physicians, specialists in cardiology, endocrinology, nephrology, internal medicine, and general practice, as well as other individuals with scientific interest in hypertension.

The primary mission of the Serbian Society of Hypertension is to improve the care of patients with hypertension and associated disorders through following activities:

Education and treatment of patients with hypertension

Education of medical doctors about current prevention and treatment strategies in hypertension

Promotion of scientific research on hypertension and associated disorders, including pathology, prevention, diagnosis, treatment, and psychosocial aspects of hypertension.

The Serbian Society of Hypertension is an accredited provider of Continuing Medical Education (CME) by the Council of Medical Chamber of Serbia.

For more information about the Serbian Society of Hypertension please visit the official web site: www.uhsrb-liga.rs

SADRŽAJ

Organizator

Udruženje za hipertenziju Srbije
Serbian Society of Hypertension

Suorganizatori Co-organizers

Udruženje kardiologa Srbije
Cardiology Society of Serbia

Udruženje internista Srbije
Serbian Association of Internal Medicine

Sekcija dijabetologa Srpskog Lekarskog Društva
Diabetology section of Serbian Society of Physician

Hrvatsko društvo za hipertenziju
Croatian Society of Hypertension

Pokroviteljstvo

Ministrastvo Zdravlja Vlade Republike Srbije
Ministry of Health of the Republic of Serbia

Endorsement

European Society of Hypertension (ESH)

International Society of Hypertension (ISH)

Poštovane kolegice i kolege,

Sa posebnim zadovoljstvom Vam se zahvaljujemo na učešću u radu II Kongresa Udruženja za hipertenziju Srbije i I Simpozijuma Udruženja za hipertenziju Srbije i Hrvatskog društva za hipertenziju, koji se održava u Beogradu od 26.-28. februara 2010. u hotelu M Best Western.

Udruženje za hipertenziju Srbije, ranije Jugoslovenska liga za hipertenziju i Udruženje za hipertenziju Srbije i Crne Gore postoji od 1995.g., a dosad je održan jedan Kongres o hipertenziji. U radu ovog Kongresa značajnu pomoć daće i suorganizatori Kongresa Udruženje kardiologa Srbije i Udruženje internista Srbije. Takodje, po prvi put organizujemo i zajednički simpozijum sa Hrvatskim društvom za hipertenziju u nadi da će naše zajedničke akcije nastaviti i ubuduće. Kongres je pod pokroviteljstvom Evropskog Udruženja za Hipertenziju (ESH) i Svetskog Udruženja za Hipertenziju (ISH)

Organizatori tematskih predavanja biće eminentni naučnici iz Srbije i Evrope, a program se sastoji iz plenarnih predavanja, usmenih saopštenja originalnih radova i poster prezentacija, kao i po prvi put predavanja o ulozi i važnosti medicinskih sestara i tehničara.

Nadamo se da će Kongres biti i prilika za sve učesnike da se sretnu ponovo, upoznaju nove kolege i uspostave nove kontakte za buduću saradnju.

Dobrodošli na II Kongres Udruženja za hipertenziju Srbije i I Simpozijum Udruženja za hipertenziju Srbije i Hrvatskog društva za hipertenziju.

POTPISI

dr Dragan Lović
Predsednik organizacionog
odbora Kongresa

Academik Prof.dr Miodrag Ostojić
Predsednik naučnog
odbora Kongresa

Dear colleagues,

It is our honor to thank you for accepting our invitation to participate at the II Congress of Serbian Society of Hypertension and the first symposium of Serbian Society of Hypertension and Croatian Society of Hypertension, which will be held in Belgrade, The Hotel M Best Western, from 26th to 28th February, 2010.

The Serbian Cardiology Society, The Serbian Association of Internal Medicine and Croatian Society of Hypertension will take part in the organization. This congress has endorsement by European Society of Hypertension and International Society of Hypertension.

Organizers of thematic lectures will be eminent scientist from Serbia and Europe, and the program will consist of plenary lectures, oral presentations of original papers and poster presentations.

At last, Belgrade is a town of an open heart with many historical and cultural sites. Since it is located at the junction of two rivers it offers many fun activities for all ages. Plenty of restaurants and bars will make an unforgettable impression on all the participants, and polite citizens of Belgrade would welcome you with kindness and typical Serbian warmth.

We hope that this Congress would create an opportunity for all the participants to meet again, get to know themselves better and make new contacts for the future cooperation.

Welcome to the II Congress of Serbian Society of Hypertension and the first symposium of Serbian Society of Hypertension and Croatian Society of Hypertension.

POTPISI

dr Dragan Lović
President of the organizational board

Academician Prof.dr Miodrag Ostojić
President of the scientific board

Počasni odbor Kongresa Board of Honour

Akademik Prof. dr Nikola Hajdin

Predsednik Srpske Akademije Nauka i Umetnosti (SANU)
President of SANU (Serbian Academy of Science and Arts)

Akademik Prof. dr Vladimir Kanjuh

Član SANU i Predsednik odbora za kardiovaskularnu patologiju
Member of SANU and Chairman of the cardiovascular pathology board

Prof dr Branko Kovačević

Rektor Univerziteta u Beogradu
Rector of Belgrade University

Akademik Prof. dr Vladimir Bumbaširević

Dekan Medicinskog Fakulteta u Beogradu
Dean of Medical School University of Belgrade

Akademik Prof. dr Predrag Peško

Direktor I Hirurške klinike, Predsednik Stručnog Saveta KCS
Director of 1st Surgery Clinic and President
of Expertly Council of Clinical Center of Serbia

Prof. dr Tomica Milosavljević

Ministar Zdravlja u Vladi Republike Srbije
Minister of Health of the Republic of Serbia

Prof. dr Slavica Djukić-Dejanović

Predsednik Narodne Skupštine Republike Srbije
President of the Parliament of the Republic of Serbia

Oliver Dulić

Ministar životne sredine i prostornog planiranja
Minister of Environment and Spatial Planning

Počasni odbor Kongresa Board of Honour

Prof. dr Miloš Nedeljković

Državni sekretar u Ministarstvu za nauku i tehnološki razvoj
State secretary of the Ministry of Science and Technological Development

Doc. dr Nevena Karanović

Državni sekretar u Ministarstvu Zdravlja Republike Srbije
State secretary of the Ministry of Health of the Republic of Serbia

Dr Periša Simonović

Državni sekretar u Ministarstvu Zdravlja Republike Srbije
State secretary of the Ministry of Health of the Republic of Serbia

Prof. dr Aleksandar Vuksanović

Pomoćnik direktora Kliničkog Centra Srbije
Assistant Director of the Clinical Center of Serbia

Prof. dr Milovan Stanišić

Rektor Univerziteta Singidunum
Rector of Singidunum University

Prof. dr Slobodan Unković

Direktor Departmana za poslediplomske studije i
međunarodnu saradnju Univerziteta Singidunum
Director of Postgraduate Studies of Singidunum University

Božidar Đurović

Upravnik Narodnog pozorišta
General Manager National Theatre Belgrade

Organizacioni odbor Organizational board

Predsednik President

Dragan Lović

Podpredsednici Vice Presidents

Vesna Stojanov
Branko Jakovljević

Organizacioni odbor Organizational board

Živoslava Branković
Mirjana Krotin
Steva Pavlović
Miloš Stojanović
Dušan Bastać
Nebojša Tasić
Dragan Djordjević
Svetozar Srdić
Slobodan Krupnjiković

Sekretari Secretary

Bojana Subotić
Marija Matić
Milica Marinković

Naučni odbor Scientific Board

Predsednik

President

Miodrag OSTOJIĆ

Podpredsednici

Vice Presidents

Nebojša LALIĆ

Branko LOVIĆ

Aleksandra ARANDJELOVIĆ

Svetlana APOSTOLOVIĆ

Slobodan ANTIĆ

Branislav ANDRIĆ

Goran BELOJEVIĆ

Dušan BASTAĆ

Živoslava BRANKOVIĆ

Goran VUKOMANOVIĆ

Bosiljka VUJSIĆ-TEŠIĆ

Dragan VASIĆ

Zorana VASILJEVIĆ

Violeta DOPSAJ

Gordana DRAŠKOVIĆ-MAŠIREVIĆ

Lazar DAVIDOVIĆ

Milivoj DOPSAJ

Milica DEKLEVA

Milan DJUKIĆ

Dragan DJORDJEVIĆ

Branko JAKOVLJEVIĆ

Dimitra KALIMANOVSKA-OŠTRIĆ

Igor KAČAR

Mirjana KROTIN

Slobodan KRUPNJKOVIĆ

Dragan LOVIĆ

Katarina LALIĆ

Vanja MILORADOVIĆ

Živan MAKSIMOVIĆ

Živan MAKSIMOVIĆ

Ivana NEDELJKOVIĆ

Milan NEDELJKOVIĆ

Vera POPOVIĆ

Dejana POPOVIĆ

Katica PAVLOVIĆ

Katarina PAUNOVIĆ

Milan PETROVIĆ

Milan PAVLOVIĆ

Siniša PAVLOVIĆ

Steva PAVLOVIĆ

Nebojša RADOVANOVIĆ

Branislav STEFANOVIĆ

Vesna STOJANOV

Edita STOKIĆ

Jelena STEPANOVIĆ

Dejan SAKAČ

Miloš STOJANOVIĆ

Petar SEFEROVIĆ

Svetozar SRDIĆ

Goran TASIĆ

Ivan TASIĆ

Miloje TOMAŠEVIĆ

Nebojša TAŠIĆ

Jasmina ĆIRIĆ

Danica CVETKOVIĆ-MATIĆ

Slobodan CVETKOVIĆ

Ilijas ČINARA

Predavači po pozivu

Invited Facilitys

Krzysztof Narkiewicz (Poljska/Poland)

Antony Heagerty(Velika Britanija/ United Kingdom)

Peter M. Nilsson (Švetska/Sweden)

Josep Redon (Španija/Spain)

Athanasios J. Manolis (Grčka/Greece)

Serap Erdine(Turska/Turkey)

Gianfranco Parati (Italija/Italy)

Alberto Zanchetti (Italija/Italy)

Bojan Jelaković (Hrvatska/Croatia)

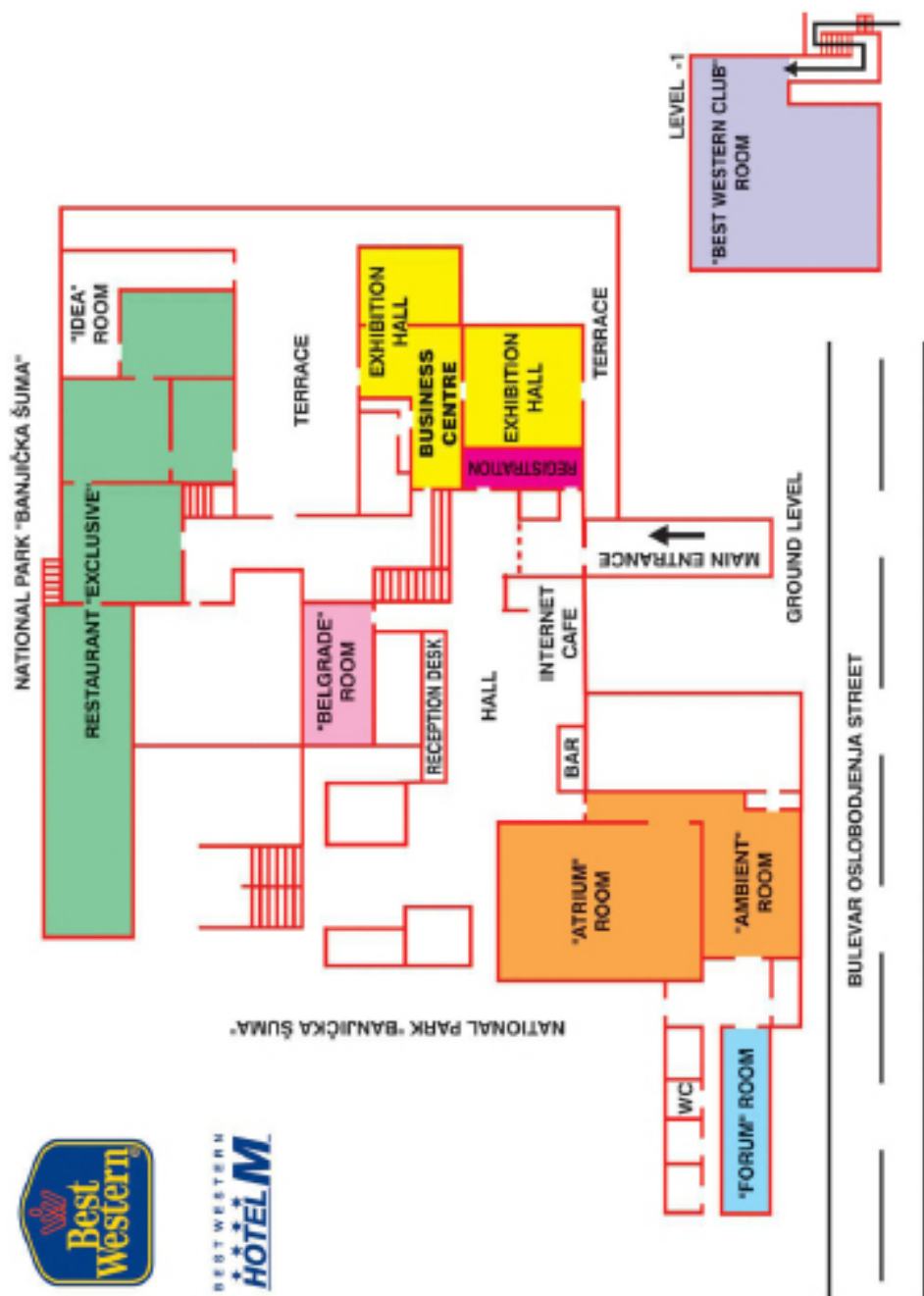
Dražko Pavlović (Hrvatska/Croatia)

Sanjin Rački (Hrvatska/Croatia)

Miklós Illyés (Madjarska/ Hungary)

BEST WESTERN
HOTEL M

PROGRAM

II KONGRES UDRUŽENJA ZA HIPERTENZIJU SRBIJE
SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

PRVI SIMPOZIJUM UDRUŽENJA ZA HIPERTENZIJU SRBIJE I
HRVATSKOG DRUŠTVA ZA HIPERTENZIJU

26-28. FEBRUAR 2010.

Sala I / Hall I**12.00 - 14.00****Hipertenzija i vaskularna hirurgija****Moderatori: Ž. Maksimović, L. Davidović, V. Stojanov**

- Ž. Maksimović   **Hipertenzija i vaskularna hirurgija**
Hypertension and vascular surgery
- V. Stojanov   **Etiopatogeneza hipertenzije kod vaskularnih bolesnika**
Ethiopatogenesis of hypertension in vascular disease
- D. Vasić   **Ultrazvučna dijagnoza aorte, renalnih i karotidnih arterija**
Ultrasound diagnosis of aorta, renal and carotid arteries
- L. Davidović   **Hirurgija aorte kod bolesnika sa hipertenzijom**
Aortic surgery in patients with arterial hypertension
- S. Cvetković   **Karotidna hirurgija kod bolesnika sa hipertenzijom**
Carotid surgery in patients with arterial hypertension
- I. Činara   **Hirurgija perifernih krvnih sudova kod osoba sa hipertenzijom**
Surgery of peripheral blood vessels in patients with arterial hypertension
- I. Končar   **Endovaskularni tretman stenoza renalnih arterija**
Treatment of **endovascular stenosis in renal arteries**

14.00 - 15.00**Hipertenzija kod dece****Moderator: M. Djukić**

- G. Vukomanović **Uloga supramaksimalnog testa opterećenja u proceni arterijske hipertenzije kod mladih sportista**
Role of supramaximal test in the evaluation of arterial hypertension in young sportsmen
- V. Zdravković . **Endokrini uzroci arterijske hipertenzije u dečjem uzrastu**
Endocrinal causes of arterial hypertension in children
- D. Paripović,
M. Kostić,
B. Spasojević,
D. Kruščić,
A. Peco-Antić **Maskirana hipertenzija nakon transplantacije bubrega**
Masked hypertension after transplantation of kidneys
- I. Stefanović,
M. Đukić,
I. Jovanović i sar. **Ambulantni monitoring pritiska u detekciji arterijske hipertenzije posle operacije koarktacije aorte**
Ambulatory monitoring of blood pressure in the detection of arterial hypertension after surgery of coarctation of aorta

Sala II / Hall II**13.00 - 14.30****Faktori rizika za arterijsku hipertenziju**

Risk factors for Arterial Hypertension

Moderator: B. Jakovljević

- K. Paunović   **Činioci životne sredine i arterijska hipertenzija**
Environmental factors and arterial hypertension
- A. Milovanović   **Činioci radne sredine i arterijska hipertenzija**
Factors of working ambiance and arterial hypertension
- Z. Pavlović   **Stres i arterijska hipertenzija**
Stress and arterial hypertension
- M. Dopsaj   **Fizička aktivnost i arterijska hipertenzija**
Physical activity and arterial hypertension
- B. Jakovljević   **Ishrana i arterijska hipertenzija**
Nutrition and arterial hypertension

Narodno pozorište / Serbian National Theatre

16.00-17.00

Arterijska hipertenzija u fokusu

Arterial Hypertension in focus

Moderator : D. Lović

D. Lović

Epidemiology of hypertension in Serbia

Epidemiologija hipertenzije u Srbiji

P. Nilsson

(Švetska/Sweden) **2009 Reappraisals of ESH Guidelines**

Ponovna procena Preporuka ESH 2009

A.M. Heagerty

(Velika Britanija

/United Kingdom)

Hypertension management in clinical practice

Lečenje hipertenzije u kliničkoj praksi

17.00 - 18.00

Berlin Chemie Simpozijum / Symposium

Moderatori: A M Heagerty, S. Pavlović, I. Mitić

A M Heagerty (Velika Britanija/United Kingdom). **Added value of ARBs and difference inside the class**

S. Pavlović. **Sartani: Smela očekivanja ili pozitivan iskorak u lečenju atrijalne fibrilacije?**

I. Mitić. **Uloga sartana u lečenju bubrežnih bolesti sa hipertenzijom**

18.00 – 19.00

Koktel

19.00 -19.30

Otvaranje (Opening ceremony)

19.30

Balet – Ko to tamo peva

Sala I / Hall I

9.00 - 10.00**Hipertenzivna kriza - od algoritma do prikaza slučaja i nazad- iskustva iz urgentnog centra –**

Hypertensive crisis- from algorithm to case reports – experience from Urgent Center

Moderator: Z. Vasiljević

Uvod: Z. Vasiljevic, M. Pejić, M.Basić

D. Popović,

R.Stojanović-Peruško,

V. Popović.

M. Pejić, N.Radovanovic

R. Stojanović-Peruško,

D.Popović,

V.Popović.

M.Srdić, I. Mrdović.

Hipertenzivna kriza i feohromocitom

Hypertensive crisis and Pheochromocitom

Hipertenzivna kriza i edem pluća

Hypertensive crisis and lung oedem

Hipertenzija u oboljenjima štitne žlezde

Hypertension in thiroid gland disease

Hipertenzivna kriza i**cerebrovaskularne promene**

Hypertensive crisis and disorders in cerebrovascular system

10.00 - 11.00**Simposium Alkaloid / Symposium Alkaloid****Moderator: Z. Vasiljević****Kombinovana antihipertenzivna terapija - osnov najnovijih preporuka za lečenje hipertenzije**

Z. Vasiljević

N. Dimković.

V. Stojanov.

Od prve fiksne kombinacije do zlatnog standarda preporuka 2009.**ACE inhibitori i nefroprotekcija: da li je važan izbor?****Skopryl - da li smo dobili lek za najteže oblike hipertenzije**

11.00 - 12.00**Simposium Aktavis / Symposium Actavis****Moderator: Z. Vasiljević****Od leka za lečenje hipertenzije do zlatnog standarda za
prevenciju kardiovaskularnih bolesti**

Predavači: Z. Vasiljević, S. Apostolović

12.00 - 13.00**Simposium Berlin Chemie / Symposium Berlin Chemie****Moderatori: A. J. Manolis, I. Tasić**A. J. Manolis (Grčka/Greece) . **The Role of Nebivolol in the Update of
ESH Guidelines on Hypertension**I. Tasić. **Nebivolol: primena u kliničkoj praksi****13.00 - 14.00****Simposium Sanofi aventis / Symposium Sanofi Aventis****Moderatori: N. Marković- Nikolić, T. Beljić - Živković**N. Marković- Nikolić. **Hipertenzija iz ugla kardiologa**T. Beljić- Živković . **Hipertenzija iz ugla endokrinologa****14.00 - 15.00****Ručak / Lunch****15.00 - 15.45****Simposium Bosnalijek/ Symposium Bosnalijek****Moderatori: V.Stojanov , A.Ristić**

V.Stojanov.

**Dejstvo Lizoprila H na vrednost krvnog pritiska i
hemodinamski status pacijenta – naši rezultati**

A.Ristić.

Lizopril H jedan od ključnih lekova u kardiologiji

15.45- 16.15 Symposium: arterial stiffnes

M. Illyés. **Why to measure arterial stiffness and how**

16.15 - 17.00

Simposium Servier/ Symposium

Moderatori: N. Tasić, P. Otašević

Zašto je PREXANIL (perindopril) nedvosmislen izbor kod svih pacijenata sa hipertenzijom, koronarnom arterijskom bolešću i diabetes mellitusom tip II

17.00-17.30

Pauza/Break

17.30 - 18.30

Mehanizmi regulacije krvnog pritiska

Moderatori: G. Drašković-Maširević

G. Drašković-Maširević.

Fiziološki mehanizmi regulacije krvnog pritiska

M. Dekleva.

Uticaj oksidativnog stresa na funkcionalni kapacitet i dijastolnu disfunkciju bolesnika sa hipertenzijom

B.Stefanović.

Kako lečiti pacijente čiji je krvni pritisak visok i pored primene trojne terapije?

20.00

Svečana večera

Sala II / Hall II**9.00 - 10.30****Simpozijum Udruženja za hipertenziju Srbije i Hrvatskog društva za hipertenziju**

Symposium of the Serbian Society of Hypertension and the Croatian Society of Hypertension

Sesija I: Bubrezi i hipertenzija

Kidney and Hypertension

Moderator: S. Pavlović, D. Pavlović

D. Pavlović (Hrvatska/Croatia)

Hipertenzija na dijalizi

Hypertension on dialysis

S. Rački (Hrvatska/Croatia)

Hipertenzija nakon transplantacije bubrega

Hypertension after kidney transplantation

S. Pavlović

Lečenje i terapija pacijenata na dijalizi

Treatment of patient on dialysis

S. Čala (Hrvatska/Croatia)

Hipertenzivna nefropatija liječena nadomještanjem bubrežne funkcije

Hypertension nephropathy and treatment

A. Arandjelović

Renovaskularna hipertenzija

Renovascular Hypertension

10.30 - 11.00**Pauza/Break**

11.00 - 12.30**Simpozijum Udruženja za hipertenziju Srbije i Hrvatskog društva za hipertenziju**

Symposium of the Serbian Society of Hypertension and the Croatian Society of Hypertension

Sesija II: Epidemiologija i prevencija hipertenzije

Epidemiology and prevention of Hypertension

Moderatori: B. Jakovljević, B. Jelaković

B. Jelaković (Hrvatska/Croatia)	Epidemiologija hipertenzije u Hrvatskoj Epidemiology of Hypertension in Croatia
B. Jakovljević	Dijeta kao način lečenja arterijske hipertenzije Diet as a way of treatment of Hypertension
R. Samovojska (Hrvatska/Croatia)	CRASH- Nacionalni program za smanjenje premokjernog unosa soli Croatian Action on Salt and Health - CRASH
A. Jovanović (Hrvatska/Croatia)	Uloga liječnika obiteljske medicine u zbrinjavanju hipertoničara The role of general practitioner in treatment of hypertensive patients
N. Tasić	Nefarmakološko lečenje hipertenzije Non-pharmacological treatment of Hypertension
T. Katić (Hrvatska/Croatia)	Nefarmakološko liječenje hipertenzije iskustva centra za edukaciju bolesnika Non-pharmacological treatment of Hypertension experience of the Center for education of patients
J. Kotur	Oksidativni stres i kardiovaskularne bolesti Oxidative stress and cardiovascular disease
J. Delmiš (Hrvatska/Croatia)	Hipertenzija u djece Hypertension in children

12.30 - 14.00**Simpozijum Udruženja za hipertenziju Srbije i Hrvatskog društva za hipertenziju**

Symposium of the Serbian Society of Hypertension and the Croatian Society of Hypertension

Sesija III: Slobodne teme**Moderatori: D. Lović, M. Laganović, V Stojanov**

M. Laganović
(Hrvatska/Croatia)

Utjecaj fetalnog razvoja na arterijski tlak i bubrežnu funkciju u odrasloj dobi

Influence of fetal growth on blood pressure and renal function in adulthood

V. Stojanov

Torakalna bioelektricitna inpedansa

Thoracal bioelectric impedance

D. Lović

Dijagnoza subkliničkih promena na velikim krvnim sudovima

Subclinical diagnosis of changes on blood vessels

V. Premužić
(Hrvatska/Croatia)

Brzina pulsog vala

Pulse wave velocity

M. Fistrek
(Hrvatska/Croatia)

Feokromocitomi - 20-to godišnji izvještaj jednog centra

Pheochromocytoma – 20 years report of one center

B. Subotić

Samomerenje krvnog pritiska

Self measurement of blood pressure

14.00 - 15.00**Ručak / Lunch**

15.00 - 16.30**Hipertenzija i dijabetes**

Hypertension and diabetes

Moderatori : M. Ostojčić, N. M.Lalić

- M. Ostojčić   **Kardiometabolički rizik: odnos između hipertenzije i drugih faktora rizika** Cardiometabolic risk: relationship between hypertension and other risk factors
- N.M.Lalić   **Patogeneza hipertenzije u dijabetesu**
Pathogenesis of hypertension in diabetes
- P. Nilsson
(Švedska/Sweden) **Risk factor control in type 2 diabetes - an update 2010**
Kontrola faktora rizika kod dijabetesa tipa 2

16.30 - 17.30**Poremećaji ritma i hipertenzija****Moderator: A. Manolis, S. Pavlović**

- A. Manolis(Grčka/Greece) **Hypertension and atrial fibrillation**
Hipertenzija i atrijalna fibrilacija
- S. Pavlović   **Poremećaj srčanog ritma u arterijskoj hipertenziji**
Heart rhythm disorder in arterial hypertension

17.30 - 19.00**Simpozijum: Hipertenzija i Ateroskleroza – „Koja je najslabija karika u smrtonosnom lancu“****Moderatori: N. Tasić, V. Miloradović**

- N. Tasić   **Hipertenzija i ateroskleroza: Šta smo naučili u prvoj deceniji 21. Veka**
Hypertension and atherosclerosis: what did we learn in the first decade of the 21st century?
- V. Miloradović   **Hipertenzija i koronarna bolest srca - smrtonosni duet**
Hypertension and coronary disease – a lethal pair
- K. Lalić   **Hipertenzija, ateroskleroza i dijabetes – smrtonosni trio**
- B. Andrić   **Hipertenzija i ateroskleroza: Da li je bubreg najslabija karika u lancu?**
Hypertension and atherosclerosis:
is kidney the weakest link?

20.00**Svečana večera**

Sala III / Hall III**9.00 - 10.00****Oralna saopštenja I/Oral statements I****Predsedavajući: M.Stojanović****Uticaj nefarmakološkog tretmana gojaznosti na visinu krvnog pritiska**

M. Nikolić-Urošević

D.Sindjelić, medicinska sestra

DZ-Vračar

Obim struka - mera tipa gojaznosti i arterijska hipertenzija

S.Stojanović

J.Nikolić- Micić

Dom zdravlja Medvedja

Arterijska hipertenzija i gojaznost u oficira Vojske Srbije

Z. Nikolić

V. Dačić, M. Majstorović, M. Mladenović

Vojnomedicinski centar Karaburma

Faktori rizika kardiovaskularnih oboljenja**kod studenata Fakulteta sporta i fizičkog vaspitanja**

Đorđević-Nikić, M*, Stojanović, D**, Dopsaj, M*, Macura, M*

*Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd

**Medicinski fakultet, Niš

Uticaj faktora rizika na vrednost**arterijskog krvnog pritiska četvorogodišnje praćenje**M. Matić¹,B.Subotić¹, V.Stojanov¹, B.Jakovljević¹, D.Lović²Klinički Centar Srbije¹, InterMedica-dr Lović²**10.00 - 10.30****Pauza/Break**

10.30 - 11.30**Oralna Saopštenja II/Oral statements II**

Predsedavajući: J.Stepanović, D. Djordjević

Uloga dijastolne stress ehokardiografije u toku testa fizickim opterećenjem u otkrivanju dijastolne disfunkcije u osoba sa tezom hipertenzivnom reakcijom

D. Bastać

Z. Joksimović

Internistička Ordinacija "Dr Bastać"

Prognostički značaj elektrokardiografske hipertrofije leve komore kod bolesnika sa ehokardiografskom hipertrofijom leve komore

D. Djordjevic1

M. Deljanin Ilić1, I. Tasić1, B. Stamenković1, M. Lović1, B. Lović2, D. Lović2

1Institut za lečenje i rehabilitaciju Niška Banja 2Inter Medica -Dr Lović

Test fizičkim opterećenjem i hipertenzija - pregled naših iskustava

J.Stepanović, A Djordjević-Dikić, V.Giga,B.Beleslin

Klinicki Centar Srbije, Beograd

Hiperlipoproteinemije - faktor rizika za nastanak arterijske hipertenzije

S.Stojanović

J.Nikolić – Micić

Dom zdravlja Medvedja

11.30-12.00

Pauza/Break

12.00 - 13.00**Oralna Saopštenja III/Oral statements III****Predstavajuć:** M.Stojanović , D. Bastać**Metabolički sindrom x i gojaznost**

S. Stojanović

S. Andjelković

Dom zdravlja Medvedja

Oksidativni stres i antioksidativna zaštita kod školske dece koja žive u petrohemijskoj industrijskoj sredini

A. Vujovic

J. Kotur-Stevuljevic, D. Kornic, S. Spasic, V. Spasojevic-Kalimanovska, N. Bogavac-Stanojevic, A. Stefanovic, M. Deanovic, S. Babka, B. Aleksic, Z. Jelic-Ivanovic

Institut za medicinsku biohemiju, Farmaceutski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Krutost leve komore procenjena tkivnim doplerom kod opterećenja pritiskom i volumenom

D. Popović, I. Nedeljkočić, M. Petrović, V. Stojanov, S. Babić, I. Jovanović, M.M Ostojić, B. Subotić, B. Vujisić – Tešić, S. Damjanović, M. Ostojić

Klinički Centar Srbije, Beograd

Praćenje efekta Olmesartana na vrednost arterijskog krvnog pritiska i hemodinamske parametreM. Matić¹,V.Stojanov¹, B.Subotić¹,B.Jakovljević¹,D.Lović²Klinički Centar Srbije¹, InterMedica-dr Lović²**Efekat estradiol/norethidrone supstitucione terapije na dvadesetčetvoročasovni krvni pritisak kod hipertenzivnih žena u menopauzi**

M. Stojanović

Ivovic M, Tancic Gajic M, Barac M, Barac B, Marina Lj, Stojanov V,

Lović D, Jakovljević B, Vujović S

Institut za endokrinologiju, Institut za kardiologiju, Institut za higijenu,

Klinički Centar Srbije

13.00 – 14.00**Sesija za medicinske sestre/Session for nurses**

Simpozijum medicinskih sestara: Okrugli sto –
Uloga medicinske sestre u edukaciji, prevenciji i lečenju hipertoničara

M.Marinković. **Dijagnostika arterijske hipertenzije**

M. Mihalić(Hrvatska/ Croatia) .**Važnost smanjenja unosa kuhinjske soli - uloga medicinske sestre u edukaciji bolesnika**

M. Baričević (Hrvatska/Croatia) .**Fizička aktivnost kao važna mjera prevencije i liječenja hipertoničara**

14.00 - 15.00**Ručak/Lunch****15.00 -19.00****Poster sesija/Poster Session**

Sala I / Hall I**9.00 - 10.30****Etiologija i prevencija arterijske hipertenzije –Egzogeni faktori**

Etiology and prevention of hypertension –Exogenous factors

Moderator: B.Lović

B. Lović

Natrijum i hipertenzija

Sodium intake and hypertension

S. Antić

Gojaznost i hipertenzija

Obesity and hypertension

I. Tasić

Mentalni stres i hipertenzija

The role of the Nervous System in Hypertension

D. Djordjević

Sedatarni način života i hipertenzija

Physical inactivity and hypertension

D. Bastać

Alkohol, kafa lekovi i hipertenzija

Alcohol, coffee, drugs and Hypertension

10.30 - 11.00**Pauza / Break****11.00 - 12.00****Boehringer Ingelheim Simpozijum**

Telmisartan - Novi ciljevi u lečenju hipertenzije

Predavači: S. Dimković, Z. Cvetković

12.00 - 13.00**Simpozijum Arteriograph / Symposium Arteriograf**

I.C.C.-dr. Pohl

Application of arteriograph in measuring of arterial function

13.00 - 14.00**Ručak / Lunch**

14.00 - 14.30**Simpozijum / Symposium Pfizer****Moderator: M. Ostojić**

M. Ostojić. Koje je optimalno lečenje arterijske hipertenzije i hiperholesterolemije u prevenciji ateroskleroze ?

14.30-15.00**Prezentacija vode Mivela**

Zvanična voda Udruženja za hipertenziju Srbije

15.00 - 16.30

Terapijski ciljevi lečenja hipertenzije kod specijalnih stanja

Moderator: I. Tasić

- I. Tasić **Antihipertenzivni tretman kod bolesnika sa kardiometaboličkim sindromom i diabetesom**
Treatment of hypertension in patients with metabolic syndrome and diabetes
- M. Tomašević **Antihipertenzivni tretman kod bolesnika sa koronarnom bolešću** Treatment of hypertension in patients with coronary disease
- S. Apostolović **Antihipertenzivno lečenje i atrijalna fibrilacija**
Treatment of hypertension in patients with atrial fibrillation
- M. Pavlović **Antihipertenzivni tretman kod bolesnika sa srčanom insuficijencijom**
Treatment of hypertension in patients with heart failure

Sala II / Hall II**9.00 - 11.00****State-of-the-arts lectures****9.00 - 9.30**

Krzysztof Narkiewicz (Poljska/Poland)

Obstructive sleep apnea and hypertension**9.30 - 10.00**

Alberto Zanchetti (Italija/Italy)

**How far can cardiovascular risk be decreased
by antihypertensive therapy?****10.00 - 10.30**

Serap Erdine (Turska/Turkey)

Resistant Hypertension**10.30 - 11.00**

Gianfranco Parati (Italija/Italy)

Clinical relevance of blood pressure variability**11.00 - 11.30****Pauza/Break**

11.30 - 13.00**Hipertenzija i hipertrofija leve komore****Moderator: B. Vujsić-Tešić, I. Nedeljković**

- B. Vujsić   **Hipertenzivno srce**
Hypertensive heart
- I. Nedeljković   **Procena dijastolne funkcije leve komore u**
arterijskoj hipertenziji
Evaluation of diastolic left ventricular dysfunction
in patients with arterial hypertension
- M. Petrović   **Kako postaviti/isključiti dijagnozu dijastolne**
disfunkcije leve komore
How to make/eliminate the diagnosis of
left ventricular dysfunction
- M. Banović   **Prikaz slučaja** / Case report
- O. Petrović   **Prikaz slučaja** /Case report

13.00 - 14.00**Ručak** / Lunch

14.00 - 16.00**Simpozijum: Savremeni pogledi na dijagnostiku i
lečenje hipertenzije u Republici Srpskoj-I deo****Moderator: S.Srdić, D.Sakač**

D.Mandić.

Arterijska hipertenzija - riziko faktori

Arterial hypertension – risk factors.

Klinički Centar Istočno Sarajevo, RS, BIH

S.Kovačević,
S.Srdić.**Hipertenzija bijelog mantila problem ili kuriozitet?
Da li je bezopasna?**

White coat hypertension – problem or curiosity? Is it harmless?

Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.

S. Srdić,
D.Sakač*,
S.Bugarski*.**24-časovni ambulantni monitoring krvnog pritiska
kao odličan pokazatelj potrebe za dva-puta-dnevno
doziranje antihipertenziva**

Ambulatory blood pressure monitoring as excellent prove for twice-a-day dosage of antihypertensives.

Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički centar Banjaluka, RS, BIH. *Institut za kardiovaskularne bolesti Vojvodine, Sremska Kamenica, Srbija.

T.Kovačević-
Preradović.**Hipertenzivna kardiomiopatija**

Hypertensive heart disease.

Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.

S.Stojković,
D.Ūčanin,
M.Šobot,
B.Goronja,
N. Šobot,
T.Kovačević-
Preradović.**Arterijska hipertenzija kao doprinoseći faktor većoj
učestalosti pojave kardijalne sinkope**

Arterial hypertension as contributing factor to frequent onset of cardiac syncope.

Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.

16.00 - 17.30**Simpozijum: Savremeni pogledi na dijagnostiku i
lečenje hipertenzije u Republici Srpskoj - II deo****Moderator: S.Srdić, D.Sakač**

- Ž. Živanović. **Arterijska hipertenzija u metaboličkom i koronarnom X sindromu**
Arterial hypertension in metabolic and coronary X syndrome.
Klinika za kardiovaskularne bolesti,
Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.
- B.Marković,
A.Šmitran-Đurić. **Upotreba benzodiazepina kod pacijenata sa arterijskom hipertenzijom**
Use of benzodiazepines in patients with arterial hypertension.
Dom zdravlja u Banja Luci, Banja Luka, RS, BIH
- S.Obradović-Naprt. **Terapijski pristup arterijskoj hipertenziji u starijem životnom dobu**
Therapeutic approach in arterial hypertension in elderly.
Klinika za kardiovaskularne bolesti,
Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.
- Dejan Sakač. **Arterijska hipertenzija u starih osoba, zablude i činjenice**
Arterial hypertension in elderly: mismatches and facts.
IKVBV Sr.Kamenica, Srbija
- N.Dobrijević,
S.Srdić. **Komplikacije u toku i posle koronarografije i kardioloških perkutanih koronarnih intervencija (PCI) kod pacijenata sa hipertenzijom**
Complications during and after coronarography and cardiac interventional procedures (PCI) in patients with hypertension.
Klinika za kardiovaskularne bolesti,
Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.
- S.Srdić,
N.Dobrijević. **Prva implantacija renalnih stentova kod renovaskularne hipertenzije u Republici Srpskoj**
First renal stents implantation in renovascular hypertension in Republic of Srpska.
Klinika za kardiovaskularne bolesti,
Klinički centar Banja Luka, RS, BIH.

Sala III / Hall III**15.00 - 19.00****Poster Sesija / Poster Session****P1****Analiza prisustva metaboličkog sindroma, lipidnog statusa, insulinske senzitivnosti i mikroalbuminurije u osoba sa prekomernom telesnom masom starosti 18-42 godine**

M.Pandrc

T.Mišić

Vojnomedicinski centar Slavija

P2**Učestalost hipertenzije, hiperlipidemija i i predijabetesa u pacijenata sa hiperhomocisteinijom**

M.Pandrc

T.Mišić

Vojnomedicinski centar-Slavija

P3**Dilema elektrokardiograma: Hipertrofija, ishemija ili...**

V. Latković

L. Riger

ZU Latković, Crna Gora

P4**Hipertenzija i gojaznost u ordinaciji primarne zdravstvene zastite**

Ljiljana Tadić

Odeljenje primarne zdravstvene zaštite, Vojna bolnica Niš

P5**Renovaskularna hipertenzija i generalizovana aterosklerotična bolest**

V Plećić Knežević1

D Kalimanovska Oštrić2, D Cvetković2, V Radojković Radivojević2, M Nikolić1
ZC Valjevo1 KCS Beograd Institut za kardiovaskularne bolesti2**P6****Hipertenzivna bolest kod bolesnika sa novootkrivenom šećernom bolešću tip 2**

Lj. Obradović, V. Bojanić, N. Zuković

Opšta bolnica Prokuplje, Medicinski fakultet-Niš

P7**Mitralna regurgitacija kod pacijenata sa arterijskom hipertenzijom**

O. Jovičić

Dom zdravlja - Arilje

Zdravstveni Centar Užice

P8**Hipertrofična opstruktivna kardiomiopatija u arterijskoj hipertenziji - uzrok dijastolne srčane slabosti**

S. Lazić 1

D. Mijalković 3, D. Celić 1, B. Sovrlić 2, M. Zipić 1, T. Dimić 2, Z. Marčetić 1,

S. Sovtić 1, V. Perić 1, B. Krdžić 1, G. Antić 2

1 Interna klinika, Medicinski fakultet Priština, Kosovska Mitrovica

2 KBC Priština - Gračanica

3 Poliklinika Kardiomedica, Niš

P9**Arterijska hipertenzija u oficira Vojske Srbije**

Z. Nikolić

V. Dačić, M. Majstorović, M. Mladenović

Vojnomedicinski centar Karaburma

P10**Analiza lipidnog statusa, hepatograma, glikemije, mokraćne kiseline i broja trombocita kod žena sa gestacijskom hipertenzijom**

M.Pandrc

A.Nikodinović,V.Stankić

Vojnomedicinski centar-Slavija Ginekološko-akušerska klinika Narodni front

P11**Lečenje arterijske hipertenzije lerkanidipinom**

S. Gajic

Specijalisticka lekarska ordinacija Sveti Kuzman i Damjan

P12**Primena perindopрила u lecenju novootkrivene esencijalne arterijske hipertenzije**

S. Gajic

Specijalisticka lekarska ordinacija Sveti Kuzman i Damjan

P13**Analiza bubrežne funkcije i elektrolita u trudnica sa gestacijskom hipertenzijom**

A.Nikodinović

M.Pandrc,V.Stankić

GAK Narodni front

Vojnomedicinski centar-Slavija

P14**Endokardni endotel - autokrini i parakrini uloga endotelnih medijatora**

S. Smiljić

Institut za fiziologiju, Medicinski fakultet,
Univerzitet u Prištini-Kosovska Mitrovica**P15****Arterijska hipertenzija i dijasolna funkcija miokarda leve komore u uzorcima urbane i ruralne populacije Somborske opštine**

M. Bogdanov

S. Virc-Bogdanov

Opšta Bolnica „Dr Radivoj Simonović“ Sombor
Dom Zdravlja „Dr Djordje Lazić“ Sombor**P16****Značaj 24 Časovnog automatskog kontinuiranog merenja arterijskog krvnog pritiska (AKMKP) u praćenju cirkadijarnog ritma krvnog pritiska**

Z. Joksimović

D. Bastać

(1) Internistička ordinacija „Joksimović“ Bor

(2) Internistička ordinacija „Dr Bastać“ Zaječar

P17**Sartani i regresija hipertrofije miokarda leve komore u gojaznih hipertoničara**

D. Krstev

D. Vasić, S. Jovanović-Rakić, M. Stojanović, D. Golubović-Petrović,
I. Djordjević, M. Miljković

Zdravstveni centar „Aleksinac“

P18**Uzročno-posledična povezanost fizičke aktivnosti, gojaznosti i hipertenzije**

V. Malobabić

Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u Beogradu

P19**Arterijska hipertenzija i hipertrofija leve komore kod pacijenata na hemodijalizi**

S. Sovtić

Milenković S, Radosavljević S, Srblijak N, Stolić R, Perić V, Marčetić,
Z. Mirković G, Ilić S.Medicinski fakultet Priština-Kosovska Mitrovica
Zdravstveni centar Kosovska Mitrovica

P20**Arterijska hipertenzija i lipidni status uzorka urbane populacije Somborske opštine**

S. Virc-Bogdanov

S. Stojačić

Dom Zdravlja „Dr Djordje Lazić“ Sombor

P21**Učestalost metaboličkog sindroma kod novootkrivenih diabetičara**

A. Rackov

D. Bilbija, B. Perkucin, E. Marinković-Vrhovac

Dom zdravlja „Temerin“, Temerin

P22**Efekat kardiovaskularne rehabilitacije na vrednosti krvnog pritiska i dvostrukog proizvoda u odnosu na starosnu dob bolesnika**

D.Petrović

Lj.Nikolić, S.Ilić, M.Deljanin-Ilić, B.Djindjić, B.Ilić,

Institut za lečenje i rehabilitaciju Niška Banja,

Institut za patofiziologiju Medicinskog fakulteta Niš

P23**Hipertenzija i dijabetes u Zaječaru - studija preseka sDiabNet baze podataka**

M. Djordjević (1)

J. Mrgud (2), V.Djordjević-Lalošević (1)

Zdravstveni centar „Zaječar“ (1) Klinički centar „Kasindol“ Istočno Sarajevo(2)

P24**Pušenje kao faktor rizika kod Romske populacije**

T.Pavlovic

J.Ivancevic

Dom Zdravlja Leskovac

P25**Učestalost arterijske hipertenzije kod pacijenata sa bolom u grudima**

V. Mitov 1

Ž. Aleksić 2, D. Nikolić 1

1Internistička služba ZC Zaječar, 2Služba Nuklearne medicine ZC Zaječar

P26**Hipertenzija i glaukom**

J.Ivancevic

T. Pavlovic

Dom Zdravlja Leskovac

P27**Hipertenzivna nefropatija kao parametar funkcionalnosti arteriovenske fistule za hemodijalizu**

R.Stolić

M. Sipić, B. Krdžić, V. Perić, S. Sovtić, A. Jovanović, D. Djelić, S. Lazić,
G. Subarić-Gorgieva

Medicinski fakultet Priština/K.Mitrovica, Interna klinika

P28**Uloga neinvazivnih dijagnostičkih metoda u praćenju efekta Nebivolola**B.Subotić¹M. Matic¹, V.Stojanov¹, B.Jakovljević¹, D.Lović²Klinički Centar Srbije¹, InterMedica-dr Lović²**P29****Farmakoepidemiologija u proceni kvaliteta lečenja**

Jelenković A.*

Veličković Radovanović Radmila**, Kodela Biljana***

*Univerzitet u Beogradu, Institut za biološka istraživanja-Siniša Stanković-

**Univerzitet u Nišu, Medicinski Fakultet, Klinika za nefrologiju

***Apotekarska ustanova Niš

P30**Hipertenzija i hipertrofija leve komore okom vektorkardiograma**

Z. Pekmezovic 1

M. Ristic 2, J. Andrejic 3

ZC „Juzni Banat“Pancevo 1

Dom zdravlja „Dr Simo Milosevic“Beograd 2 KBC Bezanijska Kosa 3

P31**Test fizičkim opterećenjem kod hipertenzivnih pacijenata**

M. Sipić

S.Lazić, R. Stolić, G. Antić, D. Djelić, B. Krdžić

Medicinski fakultet Priština - Kosovska Mitrovica

P32**Analiza varijabilnosti arterijskog pritiska merenjem pritiska na obe ruke i u funkciji vremena u bolesnika sa novo otkrivenom hipertenzijom u odnosu na kontrolnu grupu zdravih**

M.Mladenović

D.Bastać, B. Djoković, Z. Joksimović

Internistička Ordinacija „Dr Bastać“, Zaječar

P33**Povezanost subkliničke hipotireoze i hipertenzije**

D. Nikolić

D. Kalimanovska-Oštrić

Zdravstveni centar Zaječar, interno odeljenje

P34**Efikasnost i bezbednost primene amlodipina i olmesartana u terapiji pacijenata sa hipertenzijom 2 stepena**D.Lović¹,B.Lović¹, V.Stojanov², B.Jakovljević², D.Djordjević³Internistička ordinacija InterMedica-dr Lović¹Klinički Centar Srbije²Institut Niška Banja³**P35****Učestalost arterijske hipertenzije kod bolesnika od šećerne bolesti nekad i sad**

S.Mišić

B. Timčić, Z. Mišić i D. Stoilkova

Zdravstveni centar Vranje

P36**Uticaj primene Nacionalnog vodiča na uspešnost lečenja arterijske hipertenzije**

D.Zanfirović

D.Kalimanovska-Oštrić

Dom zdravlja Kosovo Polje, Bolnica Laplje selo Institut za KVB-KCSrbije

P37**Hipertenzija i ishemijska bolest srca kod djabetičara tip 2 na insulinskoj terapiji iz programa edukacije u centralnom delu Srbije**

Živković N,

Živojinović D

Specijalna bolnica Merkur Vrnjačka Banja

P38**Uticaj arterijske hipertenzije na ishod lečenja bolesnika sa akutnim infarktomiokarda**

U Zdravstvenom centru u Aleksincu od 2002 do 2008 godine

D.Vasić, M.Stojanović, I.Djordjević, M.Miljković, D.Golubović-Petrović, D.Krstev.

Interno odeljenje.

Zdravstveni centar "ALEKSINAC"

P39**Primena nebivolola kod starih – Prikaz slučaja**B.Subotić¹,V.Stojanov¹, M.Matić¹, B.Jakovljević¹, D.Lović²Klinički Centar Srbije¹, InterMedica-dr Lović²**P40****Uticaj arterijske hipertenzije na ishod lečenja bolesnika sa cerebrovaskularnim insultom**

U Zdravstvenom centru u Aleksincu od 1997 do 2008 godine

D.Vasić, M.Stojanović, I.Djordjević, M.Miljković, D.Golubović-Petrović, D.Krstev.

Interno odeljenje.

Zdravstveni centar "ALEKSINAC"

P41**Arterijska hipertenzija –****Metabolički sindrom (MetS) u svakodnevnoj kliničkoj praksi**

M.Stojanović, D.Vasić.

Služba interne medicine, Zdravstveni Centar Aleksinac

P42**Rezultati lečenja bolesnika sa arterijskom hipertenzijom, ramiprilom**

D.Vasić, N.Stanković-Nedeljković

Specijalistička ordinacija "INTERMEDIC", Aleksinac

Laboratorija "PRIMALAB", Aleksinac

P43**Uticaj hipertenzije kao faktora rizika za koronarnu bolest na postoperativni kvalitet života bolesnika pet godina nakon hirurške revaskularizacije miokarda**M. Zdravković¹, M. Krotin¹, M. Ristić², J. Peruničić², D. Zdravković¹¹ University Hospital Medical Center Bezanijska Kosa,

Faculty of Medicine, Belgrade

²Clinical Center of Serbia, Faculty of Medicine, Belgrade**P44****Uticaj statinske terapije na smanjenje intimomedijalnog kompleksa karotidnih arterija u pacijenata sa arterijskom hipertenzijom**D.Lović¹,B.Lović¹, V.Stojanov², B.Jakovljević², D.Djordjević³Internistička ordinacija InterMedica-dr Lović¹Klinički Centar Srbije²Institut Niška Banja³

P45**Prevalenca hipertenzije kod bolesnika sa hirurškom revaskularizacijom miokarda sa i bez komorbiditeta**

M. Zdravković¹, M. Krotin¹, M. Ristić², J. Peruničić², D. Zdravković¹

¹ University Hospital Medical Center Bezanijska Kosa,
Faculty of Medicine, Belgrade

²Clinical Center of Serbia, Faculty of Medicine, Belgrade

P46**Zastupljenost arterijske hipertenzije kod pacijenata sa akutnim koronarnim sindromom**

B.Timcic,S.Taskovic,S.Misic,A.Timcic,

Zdravstveni centar,Interno odeljenje,Vranje

P47**Supstituciona hormonska terapija kod žena u menopauzi smanjuje kardiovaskularni rizik**

M Stojanović

Ivovic M, Tancic Gajic M, Barac M, Barac B, Marina Lj, Stojanov V,

Lović D, Jakovljević B, Vujović S

Institut za endokrinologiju, Institut za kardiologiju, Institut za higijenu,

Klinički Centar Srbije

P48

Anksioznost i depresija kod medicinskih sestara sa arterijskom hipertenzijom

R. Živković, M. Uglješić, O. Milović

Dom Zdravlja Stari Grad, Beograd

P49**Parametri desnog srca kao prediktori funkcionalnog kapaciteta kod trenažnog opterećenja pritiskom**

D. Popović, I. Nedeljković, M. Petrović, V. Stojanov, S. Babić, A. Kocijančić,

I. Jovanović, M. Matić, B. Subotić, B. Vujisić – Tešić, S. Damjanović, M. Ostojić

Klinicki Centar Srbije, Beograd

P50**Supstituciona hormonska terapija kod žena u menopauzi smanjuje kardiovaskularni rizik**

M Stojanović

Ivovic M, Tancic Gajic M, Barac M, Barac B, Marina Lj, Stojanov V,

Lović D, Jakovljević B, Vujović S

Institut za endokrinologiju, Institut za kardiologiju,

Institut za higijenu, Klinički Centar Srbije

P51**Analiza arterijske hipertenzije kod bolesnika sa preživelim infarktomiokarda lečenih u Institutu Niška Banja**

Ljubiša Nikolić

S. Ilić, M. Deljanin-Ilić B.Ilić, D.Petrović, V.Mitić, A.Nikolić,
V.Stoičkov, D.Marinković, D.Simonović

Institut za lečenje i rehabilitaciju "Niška Banja" Niš

P52**Hipertenzija i trudnoća – savremeni pristup u dijagnostici i lečenju**

Ivana Petrović,

Florijan Vuk, Dragana Košević, Petar Dabić, Jelena Rotula, Jelena Tošić,
Darija Zlonoga, Nebojša Tasić

Institut za Kardiovaskularne bolesti "Dedinje", Beograd

P53**Razlike u sistolnom i dijastolnom pritisku između prepodnevnihi popodnevnihi časova na različitim režimima unosa soli**

Nebojša Tasić,

Danijela Tasić, Petar Otašević, Ivana Petrović, Srđan Bošković

Institut za kardiovaskularne Bolesti "Dedinje", Beograd

P54**Lečenje hipertenzivne krize – da li se u savremenim preporukama nalaze potrebni odgovori?**

Ivana Petrović

Florijan Vuk, Dragana Košević, Petar Dabić, Jelena, Rotula, Jelena Tošić,
Darija Zlonoga, Nebojša Tasić

Institut za Kardiovaskularne bolesti "Dedinje", Beograd

P55**Odnos BclI polimorfizma gena za glukokortikoidni receptor i arterijske hipertenzije kod pacijenata lečenih glukokortikoidima**

J Ćirić

B Beleslin, J Antić, M Stojković, S Damjanović, M Zarković

Institut za endokrinologiju, KCS

Službeni jezik

Službeni jezik Kongresa je Srpski i Engleski.

Svečano otvaranje Kongresa

Svečano otvaranje Kongresa je u Petak 26. februara 2010, u 18.00h.

Svečana večera

(nije uključena u kotizaciju)

Svečana večera biće organizovana 27. februara 2010, u 20.00h.

Mesto održavanja Kongresa

Hotel M Best Western

Bulevar Oslobođenja 56a

11000 Belgrade, Serbia

Tel: +381/11/309 04 01, +381/11/309 04 02

Fax: +381/11/309 04 03, +381/11/309 55 01

E-mail: hotel_m@bestwestern.at

Radno vreme Kongresa:

26. Februar 2010, Petak 12.00- 22.00

27. Februar 2010., Subota 8:30.-19.00.

28. Februar 2010., Nedelja 8:30 -19.00.

Radni deo Kongresa održavaće se u sledećim salama:

Sala I (Atrium)

Sala II (Business Center)

Sala III – Poster prezentacije (Beograd)

Sala IV- Usmena izlaganja (Beograd)

Forum – izložbeni prostor

Izložba farmaceutskih kompanija i medicinske opreme biće organizovana za vreme trajanja Kongresa

Generalni sponzor:

Berlin Chemie- Menarini

Sponzori:

Pfizer, Actavis, Boehringer Ingelheim, Alkaloid, SanofiAventis, Servier, BosnaLijek, Merck, Galenika, Bayer Healthcare, Hemofarm, I.C.C –dr Pohl, Dem, Data Status, Voda Mivela.

LANGUAGE

All oral and poster presentations will be in Serbian or English,

OPENING CEREMONY

February 26th, 2010

The opening Ceremony that will take place at 6.00 pm , will be followed by a Welcome Coctail offered to all registred attendees, accompanying persons and the exhibitors at the National Theatre.

GALA DINNER

(not included in the registration fee)

February 27th, 2010 at 8.30 pm

A fine dinner will be organized in a beautiful lotation for enjoying together. As a limited number of places is available for this Gala Dinner, only persons with advance booking and payment may be certain of being able to attend. Once seats availability is over, no more reservations will be accepted.

ORAL COMMUNICATION

Each presentation will be allowed 10 minutes followed by 5 minutes discussion.

POSTER PRESENTATION

Each poster will be on display throught the Congress, with dedicated viewing time. The poster size is 100 cm(height) and 70 cm (eidth).

The Organizing Secretariat will provide the equipment to post them up and will not responsible for poster that are not removed on time.

AUDIOVISUAL EQUIPMENT

PC data projection will be availabe in each lecture room.

Slide presentations have to made with Windows Power Point.

Speakers are kindly requested to handle their presentation on CD-rom or USB flash drive- to the Slide center at least 1 hour before their presentation.

MEETING VENUE

Hotel M Best Western

Bulevard Oslobodenja 56a11000 Belgrade, Serbia

Phone: +381/11/309 04 01, +381/11/309 04 02

Fax: +381/11/309 04 03, +381/11/309 55 01

E-mail: hotel_m@bestwestern.at

Working hours of the Congress:

26th February, 2009, Friday 12 p.m.- 10 p.m.

27th February , Saturday 8:30a.m.-7 p.m.

28th February, Sunday 8:30 a.m.-7 p.m.

Working part of the Congress will take place in three halls:

Hall I (Room-Atrium)

Hall II (Room-Business Centre)

Hall III – Poster presentation (Belgrade)

Hall III- Oral presentation (Belgrade)

Forum room – exhibition area

EXHIBITION

The exhibition of pharmaceutical and medical equipment will be opened during the scientific program in the hall in front of the Congress hall

MAIN SPONSOR:

Berlin Chemie- Menarini

SPONSORS:

Pfizer, Actavis, Boehringer Ingelheim, Alkaloid, SanofiAventis, Servier, BosnaLijek, Merck , Galenika, Bayer Healthcare, Hemofarm, I.C.C –dr Pohl, Dem, Data Status, Voda Mivela.

MOBILE PHONES

During scientific sessions mobile phones must be switched off.

CURRENCY

The official currency is Dinar (RSD). Most credit cards including American Express, Diners Club, Visa and MasterCard are accepted.

COMMUNICATION

The international access code for Serbia is +381 and the local area code for Belgrade is 11. The outgoing code is 00 followed by the relevant country code.

LANGUAGE

The official language in Serbia is Serbian, but most people also speak English and-or German.

*Udruženje za
hipertenziju Srbije
Serbian Society
of Hypertension*

VAŽNE ADRESE

UDRUŽENJE ZA HIPERTENZIJU SRBIJE
Jovana Ristića 20/2, 18000 Niš • 018.42.94.090
E-mail: dragan1@sbb.rs • www.uhsrb-liga.rs

TA SMART TRAVEL
Svetog Save 43-I, 11000 Beograd • 011.308.7486 • Fax: 011.308.6695
E-mail: smart4@eunet.rs • www.smart4.co.rs